

ע"פ 50500/18 - מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה נגד אחמד סקר, איברהים סקר

בית המשפט המחוזי בחיפה שבתו כבית-משפט לעורורים פליליים
ע"פ 50500 מדינת ישראל נ' סקר ואח' 05 אוגוסט 2018

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]

כ. סעב, שופט

א. לוי, שופט

המעוררת:

מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה

ע"ו ב"כ עווה"ד שגיא סיון

נגד

המשיבים

1. אحمد סקר

2. איברהים סקר

ע"ו ב"כ עווה"ד סמעאן זיאד

פסק דין

א. בפנינו ערעור המדינה על הכרעת הדין של בית משפט השלום בעכו (כב' השופט ש. פינסוד-כהן) מיום 23.4.18 ועל גזר הדין מיום 14.1.18.

ב. הנסיבות הדריכות לעניין הין בתמצית אלה:

המדינה הגישה לבית משפט קמא כתוב אישום כנגד המשיב מס' 1 (יליד 1951) וכנגד בנו, הוא המשיב מס' 2 (יליד 1977) בו נטען, שהמשיב מס' 1 הוא הבעלים של משאית ושל שופל יעה אופני, ובנו, המשיב מס' 2, שימוש כנהג המשאית והשופל.

בתאריך 12.1.16 בשטח פתוח בכפר ג'ידה-מכר, בסמוך לבית העם, בשטח בו מצויה פסולת בניין רבה, העמידו המשיבים בצוותא פסולת בניין על המשאית והשליכו פסולת ברשות הרבים בשדה חקלאי פתוח למרחק כ-400 מטרים מבית העם.

המשיב מס' 1 העmis את המשאית בפסולת בניין באמצעות השופל.

המשיב מס' 2 (נהג המשאית) נסע והוביל פסולת בניין המכילה שברי בטון, בלוקים, עופדי חפירה ועפר

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

המשמשים לבניה, וזאת פערם מתוך המשאית אל השטח האמור, בהוראת המשיב מס' 1.

נטען בכתב האישום, כי השניים לככלו את רשות הרבים.

למחרת, 13.1.16, בשטח פתוח בכפר ג'ידה-מכר, בסמוך לבית העליון, בשטח בו מצויה פסולת בניין רבה, העמיסו המשיבים בצוותא פסולת בניין על המשאית והשליכו פסולת ברשות הרבים בשדה חקלאי פתוח למרחק כ-400 מטרים מבית העליון.

המשיב מס' 1 העmis את המשאית בפסולת הבניין באמצעות השופל.

המשיב מס' 2 (נהג המשאית) נסע והשליך פסולת בניין המכילה שרבי בטון, בלוקים, עופרי חפירה ועפר המשמשים לבניה, וזאת מתוך המשאית אל השטח האמור, פערם, בהוראת המשיב מס' 1 ולכללו את רשות הרבים.

עוד נטען בכתב האישום, שבשני המועדים דלעיל כרו המשיבים בצוותא אדמה שהייתה מצוייה בחלקה החקלאית בה השליכו המשיבים את הפסולת, יצרו בור عمוק ואורך, ממנו הוצאה אדמה נקייה, ובתוך הבור השליכו את הפסולת. שופל שהיה במקום דחף, ערבעב ושיטח את הפסולת בתוך הבור במקום, במטרה להסתירו ולקוברו תחת אדמה נקייה בחלקה חקלאית. האדמה שהוצאה מהשטח הועמדה על משאית בבעלות המשיב מס' 1 והועברה אל חלקה אשר בבעלותו, המצוייה בכפר בסמיכות לבית העליון.

נטען בכתב האישום, שבמועדים הנ"ל גרמו המשיבים בצוותא למטרד לציבור בכך ששפכו פסולת בניין ברשות הרבים בשטח פתוח ללא גידור, ללא היתרים /או רישיונות וגרמו לציבור פגעה, הטרדה, ואי-נעימות בשימוש ברשות הרבים.

עוד ציין בכתב האישום, שבאותם המועדים עסק המשיב מס' 1, בין השאר, באיסוף, הובלה ופינוי של פסולות ופסולת בניין, באמצעות משאיות ושפולים ועיסוק זה הוא עסוק טעון רישוי.

המשיב מס' 1 עסוק בכך ללא רישון /או יותר زمنי قدין.

כתב האישום ייחס לשני המשיבים עבירה של איסור לכלא והשלכת פסולת לפי סעיף 2 ו-13(ב)(1) לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, מטרד לציבור לפי סעיף 215(א) של חוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן כריה בלבתי חוקית, לפי סעיף 111 של פקודת המכרות.

למשיב מס' 1 בלבד ייחס כתב האישום עבירה של ניהול עסק ללא רישון לפי סעיף 4 + 14 + 15 לחוק רישיון עסקים, התשכ"ח-1968, וכן צו רישיון עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה-1995, פריטים 5.1 ב' ו-8.3 ב'.

ג. בהכרעת הדיון מיום 14.1.18 (nimokim ניתנו ביום 19.2.18) לאחר שמייעת העדויות, הרשע בית משפט קמא את המשיבים בעבירה איסור לכלא והשלכת פסולת לפי סעיפים 2 ו-13(ב)(1) לחוק שמירת ה尼克ון, התשמ"ד-1984 וכן בעבירות מטרד לציבור לפי סעיף 215(א) של חוק העונשין.

המשיב מס' 1 הורשע בנוסף גם בעבירה של עיטה בעסק הטעון רישוי ללא רישיון /או היתר זמני לפי סעיפים 4 + 14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.

בית משפט קמא זיכה את המשיבים מן העבירה של כרייה בלתי חוקית, לפי סעיף 111 של פקודת המכרות.

ד. בגזר הדיון מיום 23.4.18 נדון המשיב מס' 1 למאסר על-תנאי של חודש אחד למשך שלוש שנים, והוטל עליו קנס בסכום של 40,000 ₪ או 80 ימי מאסר תמורה ב-40 תשלום חודשים נוספים על סך 1,000 ₪ כל אחד החל מיום 20.5.18.

כמו כן הוטל על המשיב מס' 1 לחתום על התחייבות כספית בסך 60,000 ₪ להימנע מלעבור עבירה בגיןה הורשע, למשך שלוש שנים, ובנוספּ נפסל על תנאי מלקבּל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של חודשים, וכן נפסל מלקבּל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 חודשים למשך שנתיים.

המשיב מס' 2 נדון למאסר על-תנאי של חודש אחד למשך שלוש שנים והוטל עליו קנס בסכום של 30,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורה ב-30 תשלום חודשים נוספים על סך 1,000 ₪ כל חודש, לרבות חתימה על התחייבות כספית בסכום של 40,000 ₪ להימנע מלעבור עבירה בגיןה הורשע למשך שלוש שנים.

המשיב מס' 2 נפסל מלקבּל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של חודשים ובנוספּ נפסל מלקבּל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 חודשים על-תנאי למשך שנתיים.

באשר לתפוסים (המשאיות והשופל) הורה בית משפט קמא על שחרורם בכפוף לתשולם עלויות האחזקה והאחסנה (לאחר שב"כ המדינה מסר שוויי האחסנה והגירה עד מועד גזר הדיון (23.4.18), מסתכם ב-77,400 ₪, אך לבקשת ב"כ המדינה עיכב בית משפט קמא את שחרור התפוסים שנתרפו בינואר 2016. עיכוב הביצוע נמשך נמשך לפי הוראת בית משפט זה).

ה. בנימוקי גזר הדיון שניתנו ביום 7.5.18 עמד בית משפט קמא על חשיבות השמירה על מושבי הטבע, בהוסיפו, כי הערך המוגן הינו שמירת הסביבה בה אנו חיים ואין שימוש לשאלת האם הקרקע היא בעלות פרטית או בעלות ציבורית, שכן מדובר בפגיעה החורגת מגבלות המקום המדוקיק בו הושלכה הפסולת (עמ' 2 סיפה מתוך נימוקי גזר הדיון).

בית משפט קמא הוסיף, שלמעשיהם של המשיבים קדם תכנון, אין מדובר במעשה שנעשה באופן ספונטני אלא במעשה שהחזר על עצמו, מעשה המחייב תכנון מאי לחת את הפסולת והיכן להטינה וכך לכסות את הדברים.

באשר לנזק שנגרם צין בית משפט קמא, שאין לו יכולת ל证实 בבדיקה את הנזק שנגרם אולם ניתן להבינו מן הפגיעה בערכיים המוגנים, ומדובר, לפי קביעת בית משפט קמא, בנזק הנפרס לאורך דורות (סעיף 8 בnimoki גזר הדין).

בית משפט קמא הפנה בנימוקי גזר דין לפסיקה רלוונטיית ובכלל זה פסיקה בה צוין, שמדובר בעבריות קלות לביצוע שקיים בהן מרכיב כלכלי ברור של חיסכון בעליות. עסקין בעבריות חמורות הפגיעה של ממש בערך המוגן (סעיף 10 בנימוקי גזר הדין), ולכן על בית המשפט להביא באמצעות הענישה שבגזר דין לחסור כדאית כלכלית ביצוע העבריות.

בית משפט קמא ציין, בין היתר, שעל מתחם הענישה לכלול מאסר על-תנאי המביע את סלידתה של החברה מן המעשה, אף יותר מהטלת הקנס, ובכך יש אמרה ברורה כי החברה רואה במעשה מעשה פלילי במלוא ממשמעותו. העובדה שמתוך הענישה כולל גם מאסר (על-תנאי) מביאה להפחחת גובה הקנס שכן חלק מן הענישה בא לידי ביטוי במאסר המותנה (סעיף 11 של nimoki גזר דין).

את מתחם הענישה העמיד בית משפט קמא על טווח שבין מאסר על תנאי בן חודש, קנס בגין 20,000 ₪, חתימה על התחייבות, פסילת רישיון הנהיגה ופסילתו על תנאי, והתחייבות כספית לבין מאסר בפועל בגין 6 חודשים, קנס בסכום של 100,000 ₪, פסילת רישיון הנהיגה ופסילתו על תנאי, לצד התחייבות כספית.

. באשר למשיב מס' 1 עמד בית משפט קמא על כך, שלמשיב מס' 1 עבר פלילי הכלול בעבריות שכולן התישנו, ובהן גם עבירות ביצוע עבודות ללא היתר וUBEIRAT CRIMINALISHLA CADIN, לצד עבריות רכוש ואלימות שכולן התישנו.

עוד הוסיף בית משפט, שהמדינה הפנתה לגזר דין שניית נגד המשיב מס' 1 ב-ת.פ. 56216-01-12, ביום 10.4.13, שם הורשע המשיב מס' 1 בעבריות דומות ונדוון, בין היתר, למאסר על תנאי של 6 חודשים למשך שלוש שנים, ואולם המדינה לא טענה בפני בית משפט קמא לתחולתו של המאסר המותנה וגזר דין אף אינו מופיע בಗילוון ההרשעות הקודמות (ת/15).

למשיב מס' 2 אין הרשות קודמות.

על יסוד כל האמור, הטיל בית משפט קמא על המשיבים את העונשים שכבר פירטו לעיל.

. המדינה מלאה בערעור על זכויות של המשיבים מעבירות הכריה הבלתי חוקית ועל קולת העונשים שהוטלו על המשיבים. הودעת הערעור המונחת בפנינו משתרעת על פני 21 עמודים.

באשר לזכויות מעבירות הכריה הבלתי חוקית קיבל ב"כ המדינה במהלך הדיון שהתקיים בפנינו ביום 18.7.18 את המלצהנו והודיע כי הוא חוזר בו מן הערעור על הזכויות מעבירות הכריה הבלתי חוקית (עמ' 3 לפroot', ש' 15).

. באשר לערעור על גזר הדין הלינה המדינה על כך שגם אם ב"כ המדינה שהופיעה בפני בית משפט קמא לא ביקשה מפורשות בטיעונה להפעיל את המאסר המותנה היה על בית משפט קמא לעשות כן לפי סעיף 55(א) של חוק העונשין.

המדינה הדגישה, שגם ב-ת"פ 12-01-56216 הורשע המשיב בעבירות על חוק שמירת הניקיון וחוק רישי עסקים בנסיבות דומות מאוד, אף זהות בחלוקת לנסיבות בהן בוצעו העבירות נשוא הדיון בתיק הנוכחי. באותו גזר דין נדון אצל המשיב מס' 1 ל-6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, קנס בסך 80,000 ₪ והתחייבות כספית בסך 80,000 ₪ למשך שנתיים, ובתוך פחות שלוש שנים מאז גזר דין הנ"ל, שניתן ביום 13.10.4.13, שביביצع המשיב מס' 1 עבירות דומות, אף זהות, לאלה בהן הורשע בשעתו כשהנסיבות, לטענת המדינה, הינן החמורים ביותר שנית להעלות על הדעת, כל זאת כשחרב המאסר על תנאי תלוי ועומדת מעל צווארו של הנאשם מס' 1.

لطענת המדינה שגה בית משפט קמא מנמנע מההפעיל את 6 חודשי המאסר על תנאי, ולמצער להאריכו, ככלצורך ההארכה נדרשים "טעים שיירשו" לפי סעיף 56 של חוק העונשין.

עוד טענת המדינה, שבית משפט קמא הקל מאד בתחום הענישה אותו קבוע, שכן הרף העליון של מתחם הענישה ההולם אמר לעמוד במקורה זה על שנת מאסר.

המדינה מדגישה, שלמרות חומרת מעשיו של המשיב מס' 1, ולמרות המאסר המותנה בר הפעלה התלי ועומד כנדגו, הסתפק בית משפט קמא בהטלת מאסר על תנאי בלבד, דהיינו, הרף התחתון ביותר של מתחם הענישה ההולם, כאשר נימוקים ממשמעותיים לקולא לזכות המשיב מס' 1.

לטעמה של המדינה, ראוי היה להשיט על המשיב מאסר ממש.

. באשר ל垦נות והתחייבות טענת המדינה, כי בית משפט קמא חרג לקולא באופן קיצוני בגין דין ושהגה בקביעת מתחם הקנס בין 20,000 ₪ ל- 100,000 ₪. גם בתוך מתחם עצמו הסתפק בית משפט קמא ברף התחתון יחסית של המתחם (40,000 ₪ לגבי המשיב מס' 1 ו-30,000 ₪ לגבי המשיב מס' 2).

המדינה מפנה לפסיקה רלוונטית ומצינית, שקביעותיו של בית משפט קמא חרוגות לקולא באופן קיצוני בהתחשב בנסיבות המקרה באופן המחייב התערבותה של ערכאת הערעור.

לטעמה של המדינה לא ניתן בית משפט קמא את המשקל הראוי לנזק המשמעותי שנגרם ושהיה צפוי להיגרם כתוצאה מן העבירות שבוצעו, התמסוכותן של העבירות וריבוין, ולעובדה שמדובר בעבירות כלכליות במהותן ולנסיבות שהביאו את המשיבים, כרבים אחרים דוגמתם, לבצע את העבירות.

מתחמי הקנס שקבע בית משפט קמא, כך נטען, אינם תואמים את עקרון ההלימה ואינם נותנים מענה לערכיהם החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, וחורגים מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מסווג זה. הערכיהם החברתיים לא זכו להגנה מספקת בפסקתו של בית משפט קמא: ההגנה על הסביבה, ההגנה על איכות החיים של הציבור הרחב, שלומו ובריאותו, וכן ההגנה על בעלי החיים באזור בו בוצעו העבירות.

בהתודעת הערעור חוזרת המדינה ומפנה לפסיקה העניפה שהניחה בפני בית משפט קמא בכל הנוגע למדייניות הענישה הנהוגה בעבירות מסווג זה, כמשמעותה המדינה היא שקביעת המתחם בין 20,000 ₪ ל-100,000 ₪ מקלה מאד ואינה עולה בקנה אחד, לא ברף התחתון של המתחם ולא ברף העליון שלו, עם מדיניות הענישה הנהוגה ועם מתחמי הענישה שקבעה הפסיקה.

. לטענת המדינה מתחם הענישה הראוי בגין כל השלcta פסולת בודדת נע בין מססר על תנאי לבין שישה חודשים בפועל, לצד קנס שנוו בין 25,000 ₪ לבין 150,000 ₪ לעבירה מוגמרת.

בעניינו ביצעו המשיבים מספר השלכות, באופן שיטתי, על פני יומיים, בנסיבות חמורות, כולל (כך נטען) כריית קרקע והטמנת פסולת ב DataBase האדמה וכן אמרור מתחם הקנס במקרה זה לנوع, לטענת ב"כ המדינה, בין 200,000 ₪ לבין 700,000 ₪.

עוד מדגישה המדינה, שהפסיקה שבה והדגישה את הצורך בהפיקת עבירות מן הסוג בהן הורשעו המשיבים ללא כדיות מבחינה כלכלית, שכן ביצוע העבירות נשא פירות כלכליים לא מבוטלים ומכאן הצורך לשולב את הכספיות הכלכלית. בעניינו שגה בית משפט קמא בישום הפסיקה לגבי נסיבות המקרה הנוכחית, שכן הדבר רק בהשלכת פסולת ברשות רבים אלא גם בקבירתה בעומק הקרקע (ומדבר בקרקע חקלאית).

כמו כן לא ניתן בית משפט קמא דעתו לאופן ביצוע העבירות, כמוות וסוג הפסולות שנשפכה ברשות רבים בארבע הזדמנויות שונות על פני יומיים.

ו". המדינה מדגישה, שעונש המקטים בעבירות לפי חוק שמירת הניקיון הוא מססר שנה או קנס בסך 226,000 ₪ עבור כל אחד מן המשיבים לכל עבירה, במכפלת ארבע העבירות בהן הורשעו המשיבים. בנוסף לכך הורשע המשיב מס' 1 גם בעבירה של ניהול עסק טעון רישון ללא רישון עסק דין והעונש

הmiribi בגין עבירה זו הוא קנס בסך 75,300 ₪.

עוד מלינה המדינה על כך שבית משפט קמא לא נתן דעתו לעברו הפלילי של הנאשם מס' 1 ובעקב הרשעתו הקודמת מיום 10.4.13 בעבירות דומות מאד בנסיבותיה ב-ת"פ (שלום חיפה) 12-01-56216. כמו כן, לא נתן בית משפט קמא את דעתו לחסור שיתוף הפעולה מצד המשיבים, וא-נטיילת האחריות מצדם לכל אורך הדרכו, ומה גם שהמשיבים לא הביעו כל חרטה בשום שלב של ההליך, גם לא בשלב הטיעונים לעונש. היה על בית משפט קמא ליתן ביטוי גם לצורך בהרתה אישית, בפרט באשר למשיב מס' 1 שהפר את העיסוק העברייני בדרך חים, זאת בנוסף לצורך בהרתעת הרבים.

יב. בנוסף טוענת המדינה, שגגה בית משפט קמא משקבע שאין להחליט את כל הרכב (משאית ושותפה) אשר נתפסו, כפי שביקשה המדינה בבקשת החילוט הכלולה בכתב האישום.

בית משפט קמא ציין, שאין הוא מורה על חילוט הויאל ונגרם נזק כלכלי כבד למשיבים שכלי הרכב שלהם תפוסים מזה תקופה ארוכה, והוא עליהם לשאת בנוסף לכך בתשלום דמי אחסנה וגרירה. בנסיבות המקירה, כך טוענת המדינה, היה על בית משפט להורות על חילוט כל הרכב. אמנם ההוראה המנדטורית בעניין חילוט שבסעיף 15ב(ב) לחוק שמירת הניקיון אינה חלה על הנאשם מס' 1 הויאל ולא ביצע עבירה נוספת בתוך שלוש שנים ממועד ביצוע העבירה הראשונה, אך אין להטעם מכך שהמשיב מס' 1 ביצע עבירות דומות ברף החמור שהלן בשלתי 2011, נדון בגין כך באפריל 2013, ושב לטרו בינואר 2016 כשהוא מבצע עבירות דומות ברף החמור ביותר. מדובר אפוא לטענת המדינה, בעברין מועד החזר ומבצע את העבירות בהן הורשע מספר פעמים ובאופן שיטתי. שילוב זה מצדיק את חילוט הכלים.

המדינה מצינית, שהיא הפנתה את בית משפט קמא לפסיקה שאישרה חילוט של כלים בנסיבות דומות, אך בית משפט קמא לא התיחס לפסיקה זו ולא מצא לנכון לאבחן את הפסיקה מנסיבות המקירה נשוא הדיון. لكن, ראוי היה להורות על חילוט הכלים.

המדינה עותרת, כי בית משפט זה קיבל את הערעור ויטיל על המשיבים עונשים ממשמעותיים ומרתייעים, ופועל את המאסר המותנה לגבי הנאשם מס' 1, ווירה על חילוט הכלים שנתפסו.

יג. שונה עמדת המשיבים שהגישו כתוב תשובה המתיחס רבו ככולו לעבירות הכריה הבלתי חוקית ממנה זוכו המשיבים. כזכור חזרה בה המדינה מן הערעור על הזכיו בעבירה זו.

באשר לטענת המדינה שהיא על בית משפט קמא להפעיל את ששת חודשי המאסר על תנאי התלויהם ועומדים כנגד הנאשם מס' 1 טוענים המשיבים, שהמדינה לא טענה בפני בית משפט להפעלת המאסר המותנה בטיעוניה לעונש.

לטעם של המשיבים, יש לראות בנימוק גזר דין של בית משפט כמו נימוק מספיק שלא להטיל עונש מאסר בפועל, וכן מפנים הם להוראת סעיף 56(א) של חוק העונשין המאפשר את הארצת המאסר המותנה.

לענין מתחם העונישה, טוענים המשיבים, שלא נפלה שגגה בגזר דין של בית משפט כמו שהתייחס בנימוקו למדיניות העונישה המקובלת בעבירות המוחסנת למשיבים. כמו כן מפנה ב"כ המשיבים למספר פסקין דין המצביעים על מתחם העונישה המקובל בתחום ולכן לטעם של המשיבים יש לדחות את הערעור.

י"ד. בדion שהתקיים בפנינו ביום 18.7.18 ניסינו להביא את הצדדים לידי הסדר, אך ניסיונו לא עלה יפה.

ב"כ המדינה חזר בפנינו על הטענות שבערעור בכל הנוגע לקולת העונש, ועתה להחמרה משמעותית של העונישה, ובכלל זה הפעלת המאסר המותנה, הגדלת שיערו של הקנס, וחילוט כלי הרכב. כמו כן הגיע ב"כ המדינה קובץ פסיקה לעיונו לתמיכה בטיעוני.

ב"כ המשיבים סבר לעומת זאת, שאין הצדקה להתערב בגזר דין של בית משפט כמו וכן טען, שבית משפט كما לא טעה שנמנע מלהפעיל את המאסר המותנה שכן ב"כ המדינה לא עתרה בפני בית משפט כמו להפעלתו. בנוסף הגיע ב"כ המשיבים לעיונו פסקין דין בעבירות דומות בהם הקנסות היו בסדר גדול דומה לאלה שנוסקו בעיינו על ידי בית משפט כמו, ומבל שbow צולט של כלי הרכב.

ט"ז. ב"כ המשיבים גם חזר בפנינו על טענתו, שכבר הועלתה בפני בית משפט כמו, ולפיה מטרת מעשייהם של המשיבים הייתה כשרה שכן אלה נועד לאפשר לאנשים לקבור את מתיהם וזאת לביקשת הווקף ולבקשת הממוני במוועצה.

נקדים ונדגש כבר עתה, שטענה זו נדחתה, ובצדק, על ידי בית משפט כמו, ולא היה מקום להעלומה שנייה. בית משפט כמו קבע, בסעיף 33 של הכרעת הדין, כי בפועל לא הוכח שפינוי הפסולות מן השטח בוצע לביקשת התבरואן ברשות המקומית של ג'ידה-מכר, או מאן דהו.

בסעיף 34 של הכרעת הדין הוסיף בית משפט כמו:

"כי אין למאן דהו הזכות להורות על ביצוע פועלה המונוגדת לחוק ובוודאי כי המבצע אינו יכול לבצע בהסתמך על הוראה מסווג זה" (ההדגשה שלנו).

לקביעה זו אין בידינו אלא להציג, ולטעמנו דברים אלה פשוטים וברורים.

עמוד 8

כל הזכויות שמורות לאתר פסקין דין - verdicts.co.il

ט"ז. עתה הגיעו העת להכריע בגורלו של הערעור.

לאחר שנטנו דעתנו לכתב האישום שהוגש נגד המשיבים, להכרעת הדין של בית משפט קמא, לטיעונים לעונש, לגילון הרשותות הקודמות, לרבות גזר הדין ש-בת"פ 56216-01-12, ולآخر שעינו בגזר דין של בית משפט קמא, בגין הטענה, בתשובה ב"כ המשיבים, ובティיעונים שפורטו בפניינו בישיבת 19.7.18, והפסקה הרלוונטית, מסקנתנו היא שדין הערעור על גזר הדין להתקבל בחלוקת.

ו"ז. מעיון בכתב האישום שבעובדותיו הורשו המשיבים עולה, כי העבירות בוצעו על פני ימים רצופים (12.1.16 + 13.1.16) כשהמשיב מס' 1 העmis את המשait בפסולת בגין באמצעות השופל, וכן, המשיב מס' 2, נהג את המשait והשליך, בהוראת המשיב מס' 1, את פסולת הבניין מתוך המשait אל שדה חקלאי פתוח מרחק כ-400 מטרים מבית העלמי, וזאת פעמיים, בכל אחד משני הימים: הן ביום 12.1.16 והן ביום 13.1.16.

בגזר דין עמד בית משפט על הערכיהם המוגנים שנפגעו על ידי העבירות שביצעו המשיבים: שימור משאבי הטבע שנייתנו כפיקדון לבני האדם במטרה להעבירם לדורות הבאים, ושמירת הסביבה בה אנו חיים. הנזק הנגרם אינו תמיד בר תיקון ועלול להיות ממושך ובעל השפעה מרוחיקת לכת.

עוד הצבע בית משפט קמא, ובצדק, על כך שאין מדובר בעבירות שביצעו באופן ספונטני. לעבירות שביצעו המשיבים קדם תכנון, דהיינו, חשיבה מאיין לקחת את הפסולת, היכן להטמיןה וכייד לכיסות את הדברים. בכל אחד משני הימים (ברצף) בוצעה השלcta הפסולת פעמיים.

ו"ח. סבורים אנו, שגזר דין של בית משפט קמא אין בו כדי להביא לידי ביטוי לא את חומרת העבירות שביצעו המשיבים (כמפורט לעיל) ולא את חומרת התנהלותו של המשיב מס' 1 שהורשע ביום 10.4.13 בעבירות הדומות מכך לעבירות נשוא הדין כאן, דהיינו, פחות משלוש שנים לפני המעשים בגינם הוא נותן את דין כיום, ומכאן שהמשיב מס' 1 לא השכיל להפיק את הליך מהרשעתו הקודמת.

ו"ט. בטרם נמשיך ונדון בעניינו של כל אחד מן המשיבים בנפרד נציג, שעינו בפסקה שכיל אחד משני הצדדים הפנה אליה, זה בכלה זהה בכלה.

מطبع הדברים, אנו נתקלים במנגד של גזר דין החל מענישה קלה יותר ועד לענישה חמירה יותר. חובתנו להיזמוד לתורת הענישה האינדיבידואלית ולהחליט לפי הנسبות הספרטניות המצוויות בפניינו. علينا להציב لنגד עינינו את נסיבות ביצוע העבירות מחד גיסא, ואת נסיבותיהם של מבצעי העבירות מאידך גיסא.

כ. באשר למשיב מס' 1 נתיחס לשלווש סוגיות:

עמוד 9

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

שיעור הכנס, המאשר המותנה שב-ת"פ 12-01-56216, וחילוט המשאית והשופל.

כ"א. הכנס שהטיל בית משפט קמא על המשיב מס' 1 (40,000 ₪ או 80 ימי מאסר תמורתו) איננו הולם כלל ועיקר את חומרת העבירות שביצע המשיב מס' 1. יש לזכור שהמשיב מס' 1 הוא הבעלים של המשאית ושל השופל והוא אשר הורה למשיב מס' 2, לפי עובדות כתוב האישום, לנסוע במשאית ולהשליך את הפסולת מן המשאית לשדה החקלאי.

על כך יש להוסיף, כאמור כבר לעיל, שהubenיות בוצעו לאחר תכנון מוקדם, על פני ימים ברצף, והכל כשבונש של שישה חודשים מאסר על תנאי שנגזר על המשיב מס' 1 פחות משלוש שנים קודם לכן, תלוי ועומד כנגדו. יודגש, שאלה עבירות שקל לבצען וקשה לאתר את המבצעים.

כ"ב. חשוב להזכיר, שבהתאם לפסיקה העבירה של השאלת פסולת היא במהותה עבירה כלכלית ולכן להטיל בדרך כלל על מי שמורשע בעבירה מסווג זה עונש כספי משמעותי על מנת להביא למצב של חוסר כדאות כלכלית מלכתחילה.

উিনো: ע"פ 38316-10-13 (מחוזי מרכז) **תקלה ואח' נ' מדינת ישראל** (8.5.14), פסקה 23:

"... קיים בה מרכיב כלכלי ברור של חסוך בעלות הובלת פסולת הבניין לאתר מורשה..."

... - מדובר בעבירות שמהותן כלכלית מובהקת, ובמסגרת זו ראוי ליתן את תשומת הלב לעיקרון הידעו כ"הപנמת עליות", המקובל בדרך כלל בתחום העברינות הסביבתית ושיש בה ביטוי לפן הכלכלי של העבירות בניסיון להסביר למצב של חוסר כדאות כלכלית מלכתחילה, ועל ידי הטלת עונשים כספיים משמעותיים. אין צורך לומר כי אם יביא העבריין הכלכלי בחשבון רוחחי גם את העליות האמיתיות הכרוכות בbijouter העבירות אותן יהיה חייב הוא לשלם, ככל שייעמוד הוא על מעשיו לדין, יהיה בכך أولי משום תמרץ עבורי להימנע מראש מביצוע והוא חשוב טרם ביצוע העבירה על כדאותה, בבדיקה "סוף מעשה במחשבה תחילה".

וכן: עפ"ג (מחוזי מרכז) 17132-05-16 **מדינת ישראל נ' בDIR ואח' (22.11.16)**:

"... בית משפט קמא ציין בגזר דין, ובצדק, כי בתו המשפט נוקטים במדיניות ענישה משמעותית שמלילה עונשי קנס גבוהים בגין העבירות של השאלת פסולת בראשות הרבים, כפי שעשו המשיבים. הנימוק להחמרה נועץ במניע הכספי שעמד מאחוריו ביצוע המעשים ומאתר מדבר במניע כספי, מן הראי להטיל ענישה כלכלית שתהפוך את מעשייהם של המשיבים לא כدائים" (ההדגשה שלנו).

כ"ג. לכל האמור יש להוסיף, שבהרשותו מיום 13.4.10 בעבורות דומות עד מאוד הוטל על המשיב מס' 1 קנס בסכום של 40,000 ₪ או 6 חודשים מאסר, אך המשיב מס' 1 הוכיח במו ידיו שהוא לא הפיק את הלקוח, ולכן אין לקבל את עמדת בית משפט קמא, שהטיל על המשיב מס' 1 אותו שיעור קנס (40,000 ₪) כפי שהוטל עליו ב-ת"פ 12-01-56216, כשהמשיב מס' 1 מוכיח במו ידיו, שאין יראת החוק עליו, והוא חוזר ומבצע עבירות דומות, שניהם ספורות לאחר הרשותו הקודמת.

לאחר ש שקלנו בדבר, החלפנו להעמיד את הקנס שיהא על המשיב מס' 1 לשלו עלי סך 120,000 ₪ או 200 ימי מאסר תMORETO, וזאת חלף הקנס שהטיל עליו בית משפט קמא.

הकנס ישולם ב-40 תשלום חודשיים שווים ורצופים ע"ס 3,000 ₪ כל אחד, החל מיום 18.8.2020 ובכל 20 לחודש עוקב.

כ"ד. באשר למאסר המותנה בן 6 חודשים למשך שלוש שנים מ-ת"פ 12-01-56216 (מוצג ת/16) העיר בית משפט קמא, בסעיף 13 של גזר דין, שב"כ המדינה הציגה את כתוב האישום וגזר הדין, אך היא לא טענה לתחולתו, ומה גם שגזר הדין הנ"ל אינו מופיע בಗילוון הרשותות הקודמת של המשיב מס' 1 (ת/15).

כ"ה. עמדתו זו של בית משפט אינה מקובלת עליינו.

נכון הוא, שגזר הדין (ת/16) אינו מופיע בगילוון הרשותות הקודמת (ת/15), ולא הובא בפנינו הסבר של ממש כיצד קרה הדבר, אך העיקר הוא שאין כל מחלוקת על כך שהמשיב מס' 1 אכן הורשע בהתאם לעובדות כתוב האישום שבת"פ 12-01-56216, ודינו נגזר כאמור בגזר הדין לפי המופיע במוצג ת/16.

עם העובדה שב"כ המדינה הציגה את גזר הדין הנ"ל, אך לא טענה לתחולתו, אין בה כדי לפרט את בית המשפט מליין דעתו מפורשות למאסר המותנה המוצג בפנוי כשם לא הייתה כל מחלוקת על כך שנוכח הרשותה הנווכחית המאסר המותנה הנ"ל הוא בר הפעלה.

סעיף 55(א) של חוק העונשין מורה אותנו: "**מי שנידון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, יצווע בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי**" (ההדגשה שלנו), משמע, בפנינו הוראה מנדרטורית מהחייבת את בית המשפט לצוות על הפעלת המאסר המותנה התלויה ועומד נגד נאשם שהורשע בעבירה נוספת המפעילה את התנאי. יודגש, שלפי סעיף 55(ג) של חוק העונשין רשאי **כל** שופט של אותו בית משפט שהרשיע את הנאשם ליתן את הצו המורה על הפעלת המאסר המותנה.

כ"ג. יחד עם זאת מרכז סעיף 56 של חוק העונשין את התוצאה על ידי כך שהוא מאפשר להאריך את תקופת התנאי (בין אם על דרך הארכה ובין אם על דרך חידוש), למטרות האמור בסעיף 55 הנ"ל, וזאת לתקופה של שנתיים **"אם שכנע בית המשפט שבנסיבות העניין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי"**.

כ"ז. אין לכך שnoch כל הנسبות שפורטו לעיל החלטנו האם אין מקום להורות במקורה זה על הפעלת המאסר המותנה שהרי המשיב מס' 1 הוכיח במינו ידיו שהוא לא הפיק את הליך הנדרש כאשר בית המשפט בגזר דין מיום 10.4.13 הלך כברת דרך של ממש לקראותו והסתפק בהטלת שישה חודשי מאסר על תנאי. במקום להפנים שניתנה לו הזדמנות להיחלץ מעונש מאסר בפועל חזר המשיב מס' 1 לסورو בתוך פחות משלוש שנים.

לא בלי היסוס החלטנו במקורה זה להורות על חידוש המאסר המותנה בגין 6 החודשים שבת"פ 12-01-56216 לתקופה של שנתיים החל מהיום, בהבאיםו בחשבון את גילו של המשיב מס' 1 ביום (כבן 67) ובהתחשב בקנס המשמעותי שਮוטל עליו לפי פסק דיןנו, קנס שאמור להבהיר למשיב מס' 1 את חוסר הנסיבות שבביצוע עבירות מסווג זה.

נדגיש, כי אם המשיב מס' 1 יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה בתקופת התנאי, יירשע פעמיים נוספת, בין אם בתקופת התנאי, ובין אם לאחריה, **לא** תהא עוד אפשרות להאריך (או לחדש) את המאסר המותנה הנ"ל (סעיף 56(ב) של חוק העונשין).

עוד נציין, שהמאסר המותנה בגין חדש ימים שהטיל בית משפט כאמור קמא על המשיב מס' 1 (סעיף 14(א) של נימוקי גזר הדין) - **מבוטל**.

כ"ח. לעניין חילוט המשאית והשפול הורה בית משפט כאמור קמא על שחרורים בציינו שהם תפוסים מזה למעלה משנהיים, ומדובר בכך כי מדובר בדבר בכלים שאינם עובדים, מה גם שלצורך שחרורים יהא על המשיבים לשלם את עלות אחזקתם בסך של כ-2,000 ₪ לחודש עבור כל כלי במשך כל תקופה התפיסה, בתוספת עד סך של 3,000 ₪ עבור גיררת כל כלי.

ב"כ המדינה עותר בפניו, כי נתעורר בגזר דין של בית משפט כאמור ונורה על חילוטם של כל הרכב בהධישו את עברו של המשיב מס' 1 שהורשע לפני פחות משלוש שנים בעבירות דומות עד מאד, אך שמדובר לטעםם בעברין מועד שב ומבצע עבירות מן הסוג נשוא ערעור זה, כשהיכלים התפוסים הם בבחינת "שור גח" (רע"פ 1792/99 **גAli נ' משטרת ישראל**, פ"ד נג(3) 312 (1999)). כמו כן ציין ב"כ המדינה, ש המשיב מס' 1 ביצע את העבירות, כמתואר בעובדות כתוב האישום, מספר פעמיים, ובאופן שיטתי.

כ"ט. לאחר ששקלנו בדבר החלטנו שלא להתערב בהחלטה בית משפט כאמור בדבר שחרור התפוסים. נציין, שבענייננו חילוט הכלים שנטפסו נתון לשיקול דעתו של בית המשפט (סעיף 15ב(א) של חוק שימירת הניקיון, התשמ"ד-1984), וזאת במובן מההוראת סעיף 15ב(ב) של החוק, הקובעת בהוראה מנדרורית שיש לחליט את הרכב ממנו הושלכה הפסולת, בנוסף על כל עונש, לאחר שהורשע אדם בביצוע עבירה שנייה לפי סעיף 13(ג)(1)(א) של החוק, ככל שהעבירה השנייה בוצעה בתוך שלוש שנים ממועד ביצוע העבירה הקודמת.

מכאן, שבענינו הוראה זו אינה חלה, אלא חל סעיף 15ב(א), הקובע שרשאי בית המשפט לצוות על חילוט חוץ ששימש לביצוע עבירה לפי החוק.

ל. נציין, שהकנס המשמעותי שאנו מתייחסים על המשיב מס' 1 מתווסף לעובדה שהמשאית והשופט המשמשים ככלי לעובדה לפרנסתו של המשיב מס' 1 תפוסים מזה כשתיים ומהצה והשבתם לאחר פרק זמן זה משמעותה נזק כלכלי לא מבוטל, כפי שגמ צין בבית משפט קמא בגיןוקי גזר דין.

בנוסף, יהא על המשיב מס' 1 לשאת בשווי האחסנה והגרירה כשהסוכום נכון למועד שימוש גזר דין של בית משפט קמא (23.4.18) הגיע לכדי 77,400 ₪.

בהבiamo בחשבו את ההוצאה הכספית בגין אחסנה וגרירה, בנוסף לנזק הנובע מהשבחת הכלים מזה כשתיים ומהצה, לרבות הকנס המשמעותי נשוא פסק דין זה, נראה, כי יש בתוצאה הכלולת משום ענישה כלכלית שיש בה כדי להפוך את מעשיו של המשיב מס' 1 לבליי כדאים מדעיקרא, גם אבל להורות על חילוט הכלים התפוסים.

ל"א. באשר למשיב מס' 2, בנו של המשיב מס' 1, שזו הרשותו הראשונה, לא ראיינו מקום להתערב בגזר דין של בית משפט קמא, אך למעט עונש המאסר מותנה בן חודש אחד שהוטל עליו, שכן בו כדי לשכך הרתעה מספקת.

عونש המאסר מותנה מעצם טיבו וטיבעו צופה פניו עתיד וראו שהמשיב מס' 2 יבין כי עבירות אלה של שיפיכת פסולת הפוגעות וגורמות נזק למשאבי הטבע ולסביבה בה אנו חיים הן עבירות חמורות, ואם ייחזר ויבצע עבירה זו עלול הוא לעמוד בפני מצב שהמאסר מותנה יופעל.

כאמור, עונש מאסר מותנה בן חודש אחד אינו מבטא את חומרת העבירה ולפיכך אנו מумדים את תקופת המאסר מותנה של המשיב מס' 2 על שלושה חודשים למשך שלוש שנים, במקום פרק הזמן שקבע בית משפט קמא, והתנאי הוא שהמשיב מס' 2 לא יעבור בתקופה זו עבירה מן העבירות בגין הורשע בתיק זה.

ל"ב. אין הצדקה להתערב בשאר רכיבי הענישה שנגזרים על המשיב מס' 2 הן מושם שאין לו כל הרשות קודמות, והן מושם שיש להביא בחשבון שאביו, המשיב מס' 1, הורשע גם בעבירות של ניהול עסק ללא רישיון וUBEIRA לפי צו רישיון עסקים (עסקים טועוני רישיון) שבhan המשיב מס' 2 לא היה מעורב.

ל"ג. התוצאה מכל האמור לעיל היא כדלקמן:

1. בכל הנוגע לערעור על הכרעת הדין לגבי העבירה של קריה בלתי חוקית, ערעור שמננו המערערת חזרה בה - **אנו מורים על מחיקתו.**

(א) בכל הנוגע למשיב מס' 1 - אנו מקבלים את הערעור באשר לשיעורו של הקנס ומעמידים אותו על 120,000 ₪ או 200 ימי מאסר תMOREתו, וזאת חלף הקנס שהטיל בית משפט קמא.

20.8.18 הקנס ישולם ב-40 תשלום חודשיים, שווים ורצופים ע"ש 3,000 ₪ כל אחד, החל מיום ובכל 20 לחודש עוקב. אי-עמידה באחד מתשלומי הקנס תעמיד את יתרת הקנס לפירעון מייד.

אם הפסיק המשיב מס' 1 לבצע תשלום על חשבון הקנס מאז ניתן גזר דין של בית משפט קמא עד היום, יקוזזו סכומים אלה (ככל ששולם) מסכום הקנס נשוא פסק דיןנו.

(ב) אנו מורים על חידוש המאסר המותנה בן 6 החודשים שבת"פ 56216-01-12 לתקופה של שנתיים החל מהיום. מובהר למשיב מס' 1 שאם ייחזר בתקופת התנאי ויעבור עבירות נשוא תיק זה יירושע עליה בתקופת התנאי או לאחריה, יופעלו 6 חדשים המאסר המותנה ולא תהא עוד אפשרות להאריך (או לחדש) את המאסר המותנה הנ"ל.

(ג) המאסר המותנה בן חדש ימים שהטיל בית משפט קמא על המשיב מס' 1 - **מבוטל**.

(ד) כל שאר רכיבי גזר דין של בית משפט קמא בכל הנוגע למשיב מס' 1, עומדים בעינם ללא כל שינוי, לרבות החלטת בית משפט קמא בדבר שחרור המשאית והשפול. עיקוב הביצוע של שחרור התפוסים - **מבוטל** (בכפוף לתשלום מלאו עלויות האחזקה, האחסנה והגרירה).

.3 (א) בכל הנוגע למשיב מס' 2 אנו מקבלים את הערעור לגבי עונש המאסר המותנה שהוטל עליו ומউדים את תקופת המאסר המותנה על **שלושה חודשים** לשך שלוש שנים, במקום פרק הזמן שקבע בית משפט קמא. התנאי הוא שהמשיב מס' 2 לא יירושע בתקופה זו בעבירה מן העבירות בגין הורשע בתיק זה.

(ב) כל שאר רכיבי גזר דין של בית משפט קמא בכל הנוגע למשיב מס' 2 - עומדים בעינם ללא כל שינוי.

ניתן היום, כ"ד אב תשע"ח, 05 אוגוסט 2018, במעמד הנוכחים.

א' לוי, שופט

כ' סעב, שופט

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]